

Opgave 1. Italië junk status AM

“Fitch” is een kredietbeoordelaar. Zij doet onafhankelijk onderzoek naar de financiële levensvatbaarheid van bedrijven en overheden. De hoogste “rating” is AAA. Een rating lager dan de A klasse, duidt op financiële zwakten van het betreffende bedrijf, of de betreffende overheid. De “junkstatus” geeft aan dat de kans op een faillissement zeer groot is.

Bron 1. Uit de krant (2017):

Vrijdag verlaagde kredietbeoordelaar Fitch de kredietwaardigheid van BBB+ naar BBB. Italië is daarmee nog maar twee stappen verwijderd van de junkstatus.

'Italië kijkt tegen een staatsschuld aan van 133 procent van het bbp, in euro's is dat ongeveer 1.500 miljard. Alleen de markt voor Franse, Japanse en Amerikaanse staatsobligaties is groter.

Als Italië de junkstatus krijgt, dan zijn de gevolgen enorm. Het betekent bijvoorbeeld dat pensioenfondsen en verzekeraars niet meer mogen beleggen in Italiaanse staatspapier.

Penninga ziet de achterblijvende economische groei in Italië als grootste risico: 'Er is al vijftien jaar stilstand, daarom wil de staatsschuld maar niet dalen, is de werkloosheid hoog en zitten banken vol met problemleningen.'

1. Leg uit hoe kredietbeoordelaars, voor aanbieders van vermogen, de asymmetrische informatie op de kapitaalmarkt verkleinen.
Aanbieders van vermogen op de kapitaalmarkt hebben minder informatie over de risico's van potentiële leners dan de leners zelf. Kredietbeoordelaars voorzien aanbieders van informatie waardoor hun informatieachterstand ten opzichte van vragers van kapitaal vermindert.
2. Bereken de geschatte omvang van het Italiaanse BBP in 2017.
 $\text{€}1500 \text{ miljard} / 1,33 = 1127,8 \text{ miljard euro}$
3. Leg uit dat de rente die de Italiaanse overheid moet betalen over het geld dat ze leent op de kapitaalmarkt, gaat stijgen, als pensioenfondsen en verzekeraars niet meer mogen beleggen in “Italiaans staatspapier”.
Het aanbod van kapitaal daalt terwijl de vraag van de Italiaanse overheid gelijk blijft. De evenwichtsprijs (rente) zal dan gaan stijgen.
4. Leg uit hoe “problemleningen” het risico op de junkstatus van de Italiaanse staat, kunnen vergroten.
Als banken omvallen door problemleningen, zal de overheid die banken willen redden / zal de overheid een deel van de saldi op bankrekeningen garanderen, om de burger te beschermen. Dat geld heeft de Italiaanse overheid niet, en zal ze dus moeten lenen op de kapitaalmarkt. Daardoor verslechterd de financiële positie van de Italiaanse overheid nog verder.

5. Is er sprake van een positief of een negatief verband tussen werkloosheid en de omvang van de staatschuld? Leg uit waarom.

Een positief verband. Hoe hoger de werkloosheid, hoe meer uitkeringen de Italiaanse overheid moet bekostigen, hoe meer uitgaven, hoe groter haar tekort, hoe groter de staatsschuld.